

OĞLUM VƏTƏN, BAYRAQ UĞRUNDΑ ŞƏHİDLİYƏ UCALDI...

Dünyada - milyardlarla insanın evi olan bu böyük, ucsuz-bucaqsız Yer planetində neçə-neçə ölkələr, dövlətlər, dinlər, milletlər var. Dünyada yaşayan milletlərin on şərqiindən tutmuş on qərbdəkine, on şimaldakından tutmuş on cənubdakına qədər hamisının öz tarixi və bu tarixde yaşamış önemli tarixi hadiseleri var. Bu milletlərin bəzilərində onlar üçün xüsusi önem kəsb edən tarixi hadiseler çox, bəzilərində ise azdır. Hətta bəzi milletlər var ki, onlar yüzülliklərə başqa-başa işğalçı dövlətlərin işgali altında qalıqlar və hələ de bu boyundurudə qalmadıqları. Təessürlər olsun ki, belə milletlərin sayı da az deyil. Lakin Azərbaycan xalqı, bu xalqın əsasını, tərkib hissəsini təşkil edən türk milləti və bu xalqın qurub yaratdığı Azərbaycan dövləti böyük, ucu-bucağı görünməyən dünyada yaşayan bütün xalqlardan, milletlərdən və dövlətlərdən fərqlənir. Ona görə ki, eramızdan əvvəlki dövrlərdən tə müasir dövrümüzə qədər bizim tariximizdə saysız-hesabsız qəhrəmanlar, sərkərdələr, tarixi hadisələr, bu millətin, bu xalqın qurdğu dövlətlər olmuşdur. Hətta monfur qonşularımız bu tarixi qəhrəmanları və hadisələri nə qədər elimizdən almağa, doyişdirməyə cəhd göstərsələr də tariximizi özünükləşdirə bilmirlər, əksinə onların hər həmlesindən sonra tariximiz daha da zənginləşir.

Tariximizi, xüsusiilə də on yeni tariximizi zənginləşdirən on böyük hadisələrdən biri də 44 günlük Vətən mühəribəsi və o mühəribəyə son nöqtəni qoyan Şuşa zəfəri oldu. Vətən mühəribəsinin - on yeni tarixin on yeni salnamesinin başlıca yaradıcıları Ali Baş Komandanımız, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri, mühərbi iştirakçıları, qazilərimiz və on əsasi canından, qanından keçib böyük fədakarlıq göstərən, şirin canını sevdiyi votonuna elə sevə-sevə də fedə edən Şəhidlərimiz oldular. Bu dəfə qanları ile qəhrəmanlıq salnamesi yazmış Şəhidlərimizdən birinin həyat yolu onu dünyaya götürüb boy-a-başa çıtdırın və Şəhidimizin özü kimi qəhrəman olan anası tərəfindən işq tutacaq, qəhrəman şəhidimizi derindən tənyib həyat və döyüş yolu tam daqiqliklə dərk etməyə çalışacağı. Haqqında söz açacağımız qəhrəman Azərbaycan Respublikası Daxili Qoşunlarının xüsusi təyinatlısı, Şuşa fətahi, Şuşa uğrunda gedən döyüşlər zamanı qəhrəmancasına Şəhid olan gizirizim Emil Vaqif oğlu İsgəndərovdur. Məqaləmin bu hissəsində Şəhidimizin anası Tənzilə xanım ilə apardığım müsahibəni oxucularma töqdim edirəm:

- Salam. Xahiş edirəm, özünüzü töqdim edəsiniz.

- Mən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Daxili Qoşunlarının xüsusi təyinatlı "Yarasa" dəstəsinin üzvü, gizir Emil Vaqif oğlu İsgəndərovun anası Tənzilə İsgəndərovayam.

- Şəhidimiz Emil İsgəndərov haqqında ilk önce bir anaraq nə deyə bilsəniz? Onun kiçik yaşlarında hansı xasiyyətlərə malik olması, necə bir uşaq olması barəde oxucularımıza hansı məlumatları vere bildiriniz?

Vətən mühəribəsi şəhidi gizir Emil Vaqif oğlu İsgəndərovun
(5 avqust 1990-ci il Sumqayıt şəhəri - 7 noyabr 2020-ci il
Şuşa rayonu) anası Tənzilə xanım ilə müsahibə.

- Emil haqqında sözə haradan və necə başlayım, onu bilmirəm. Əvvəl oradan başlayıñ ki, həlo Emil 3 yaşında olanda atası Vaqif İsgəndərov Birinci Karabağ mühəribəsində torpaqlarımızın müdafiəsi üçün döyüslərə qatıldı. Elə bil Emil o vaxtdan mühəribənin qoxusunu hiss etmişdi. Ona görə də o, başqa həmyaşlıları kimi şirniyyata, oyuncaq maşınlara meyl etmirdi. O, həmin vaxtlarda özü üçün oyuncaq avtomat, tapança, tank alındırdı. Özü istidöyi üçün hətta atasının işlənmis hərbi formasından ona hərbi paltar da tikmişdim. Emil o paltarı geyinəndə özünü oşgor kimi aparı, bundan elə sevinordi ki... Ağdam işqal olmadan əvvəl atası Emili özü ilə Ağdamda apanmışdı. Ağdam işqal olunundan Emil də orada idi. Hami moni danlayıb deyirdi ki, körpəni hara yollamışan, qorxmursan, başına bir iş gələr? Ancaq Emil özü Ağdamə getməyi atasından tokidən tələb etmişdi. Həlo körpə vaxtindən o çox ağıllı, somimi, məhrəban, eyni zamanda bir az da dəcəl uşaq idi. Sağlığında Emil mənim üçün həm ata, həm qardaş, həm oğul, həm də yaxın dost, sirdəş idi. Ona görə də Emilin şəhid olduğu həmin gün mən bir anda sadaldığım yaxınlarının hamisini, hər şeyimi bərdən itirdim. Elə bil ki, ondan sonra ucsuz-bucaqsız səhrəda tək qalmışdım. Beynim bir aq vorəq kimi idi. Emil orta məktəbdə oxuyarkən bir az dəcəl uşaq olsa da bununla bərabər hamının hörmətini qazanmışdı. Mənə həddən çox bağlı idi. Hətta aramızda bir zərafatımız da var idi. Deyirdim ki, ay Emil, son hərbi xidmətə yola düşəndə səninlə mən də gedəcəyəm, birlükde xidmət edəcəyik. Deyirdi ki, niyə, ana? Deyirdim ki, səni hərbi hissənin darvazasından içəri salanдан sonra mən sənin hösrətinə dayana bilməcəyəm. Ona görə də on yaxşısı sənin yanında qalmadıq. O, mənim bu səzümə ürəkndən gülürdü. Lakin həqiqətdə nə bunu edə bilmədim.

- Bilirom ki, Şəhidimiz əslən Qubadlı rayonundan olub. O, Qubadlıni

görmüşdüm, səzə Qubadlı haqqında sullar verirdim?

- Emilin atası əslən Qubadlı rayonunun Çardaqlı kəndindən idi. Bizi o kondi görəməmişdi. Amma iki yaşı olanda Emili Qubadlı rayonunun Bəxtiyarlı kəndində qardaşının qız övladının toy şənliliyinə aparmışdıq. Biz Sumqayıtda doğulub boy-a-başa çatmışıq. Amma Emil məzuniyyətdə olduğu vaxtlarda Azərbaycanın hər tərəfini qarış-qarış gəzib. O, bunu çox xoşlayırdı. Bir dəfə mənə da Gəncəni gözəymə aparmışdı. Emilin Gəncənin girişində çəkdirdiyi şəkilləri var idi. Demişdim ki, mən də orada dayanıb şəkil çəkdirməcəyəm. Emil şəhid olduqdan sonra həmin yerlərə getəsəm də şəkil çəkdirməcəydim. Gözümün yaşı imkan vermedi ki, bunu edim. Elə orada dedim ki, canım oğlum, sənin sevin-ə-sevinə gözdiyin, şəkillər çəkdirdiyin torpaqları mən ağlaya-ağlaya gəzirəm. Səni həmin yerlərdə axtarıram, ancaq tapa bilmirəm. Onu da qeyd edim ki, Karabağda, eləcə də ata yurdun Qubadlıda doğulmasında deyirdi ki, an gözəl təbiətə malik sofali yerlərimizdir. İnşəAllah, həmin torpaqları işgaldən azad edəndən, digərələr oradan qovandan sonra həmin yerlər də qarış-qarış özüm gəzəcəyəm və sizləri də ora, eyni zamanda ata yurdum Qubadlıya aparacağam. Amma qismət olmadı.

- Emilin horbi xidmətə həvəsi necə idi, onu hərbi xidmətə yola saldığını necə xatırlayırsınız?

- Emil horbi xidmətə çox həvəslidi. Elə bil tələsirdi ki, tez böyükən, horbi xidmətə getsin. Nohayot ki, həmin gün goldı. Emil horbi xidmətə yola düşən gün mən həsrətdə qalacağımı bilsəm də çox yaxşı idim. Sevinirdim ki, nohayot, oğlum böyüküb, kişi kimi vətənə xidmət etməyə gedir. Günlər, aylar keçdi, Emil horbi xidmətdə oşgor yoldaşları, komandirləri arasında inam, etibar, hörmət qazandı. İdmənçi idi Emil. Orta məktəbdən məzun olanda son zəng tödbiri üçün horbi forma tikişdirdi, o, orta məktəbi beləcə horbi forma ilə bitirmədi. Emil vətənə xidmət etməkdən zövq əlar, voten qarşısında borcunu yerinə yetirməkən qırurlanırdı.

- Şəhidimizin gələcəklə bağlı arzuları və planları var idimi, bu arzular, planlar barədə sizə demisiymi?

- Onun gələcək planları və arzuları tükənməz idi. Mənə də bu barədə sevinicə deyir, gələcəyə böyük ümidiylərə baxardı... Lakin voten sevgisi onun üçün bütün istəklərindən, sevgilərindən yüksəkde dayandığı üçün onun qalan planları və arzuları yarımcıq, elə arzu olaraq qaldı...

- Qəhrəmanımız horbi tolimlərdə tez-tez olurdu, ümumiyyətlə, bu tolimlərin mühəribəyə hazırlıq olması barədə danişirdim?

- Emil votənini, xalqını, hərbi sənetini olduqca çox sevən bir gənc idi. Xidməti

dövründə o, horbi telimlərə tez-tez gedirdi. Bu telimlərdən yorulduğunu heç bir vaxt dilinə getirmədi. Hərbi tolimlərlə beraber Emil əsas da idmanla möşəl olurdu. Amma evdə mühəribənin olacağından danişmadı. Atası ilə nə isə danişirdi, mən anlamırdım. Sonradan bilməm ki, o, torpaqlarımızın azad ediləcək üçün mühəribənin başlaya bileyəcəyi barədə daniş, tolimlərə də eō buna görə çox can atırmış. Ancaq mən deyirdi ki, ana, nəvələrinə (özünün övladlarını nozerde tuturdu) yaxşı bax. Mən onun həmin vaxt nə demək istədiyini yaxşı anlamamışdım, deyirdim ki, mən nəvələrimi iki gözüm kimi baxıram, iki oğlu var Emilin. Bir dəfə məhəlliədə səhbət zamanı qadınlar dedilər ki, deyəsən, mühəribə olacaq. Mən telefonla danişanda Emildən sorğudum ki, qadınlar belə danişırlar, mühəribə gözlənilir? Zarafatlı dedi ki, qadınlara də, ki, öz işləri ilə möşəl olsalar, yaxşıdır. Bu səhəbdən iki gün sonra Aprel döyüşləri oldu. Amma o, bu barədə bizə heç bildirməzdə, hərbi sərr barədə, ümumiyyətlə, ondan nə isə soruşulmasını xoşlamadı. Dediyi elə bu idi ki, kim nə deyirsə, desin, sən hər danişan kəso fikir vermə, narahat olma, hər şey yaxşı olacaq.

- Emil Vətən mühəribəsinə yollananda sizə döyüşə getdiyini bildirdim, eger bu barədə bildinizi, bir ana kimi hansı hissələri keçirdiniz və onu hansı hissələrə döyüş meydənına yola saldinız?

- Emigil yeni mənzillərinə köçmüştər, 2020-ci ilin mart ayında biz onlara getmişdik. Emili elə həmin ayda Qubadlı xidmət yerindən Hacıqabula göndərmişdilər. Emilin 2-ci oğlu da yeni mənzilde 2020-ci ilin iyul ayında anadan oldu. Sentyabrın avvalı biz yənə Emigilə getmişdik. Sonralar bildim ki, özü atəsına deyib ki, gəl, bizim uşaqları apar. Soruşanda həyat yoldaşına da, mənə de deyirdi ki, Bərdədayım, xidməti burada davam etdirirəm. Ancaq atasına deyibmiş ki, evi təhvil ver, vəziyyəti görürən, məni bilmək olmaz ki, nə vaxtsa, səgələrən ya yox... Elə bil şəhid olacağımı özü bilməmiş, elə bil özünü agah olubmuş. Mən hər dəfə Emili evdən yola salanda oşgor, anası kimi qırur hissə keçirdim. Sonuncu dəfə yola salanda da mühəribəyə yola saldıǵımlı bilmirdim. Həmisi kimi gedib-qayıdagı umidi ilə yola salmışdım. Belə olacağımı bilməzdim. Nə bilim, hər şey qismətdir...

(Davamı var)

Sevindik Nəsiboglu
AJB-nin üzvü